

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๕๙๖๔

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเอกสิทธิและความคุ้มกันสำหรับ
องค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖
กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเอกสิทธิและความคุ้มกันสำหรับองค์การ
ระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ
ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการ และมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตนั้น

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๗ วรรคสอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุภาวค์จิตต์ ไตรเพทพิสัย)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงานการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและ
การประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ.

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับ
องค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. แล้ว เห็นควรตั้ง
ข้อสังเกต ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๔ ที่กำหนดว่า “การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่าง
ประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐจะต้องเป็นไปเท่าที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ขององค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐนั้น...” การตีความคำว่า
“เท่าที่จำเป็น” นั้น ต้องเป็นการพิจารณาการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศ
กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐบนพื้นฐานตามเจตนารมณ์ของ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ที่ต้องการส่งเสริมให้องค์การระหว่างประเทศเข้ามาตั้งสำนักงานในประเทศไทย
หรือการเข้ามาจัดประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐในประเทศไทย และในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึง
ความจำเป็นที่องค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐควรจะได้รับเพื่อให้สามารถ
ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์นั้น กล่าวคือ การพิจารณาคำว่า “เท่าที่จำเป็น”
จะต้องสัมพันธ์กับภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศ
ภาคีรัฐ แล้วแต่กรณี

๒. ร่างมาตรา ๕ (๔) ได้มีการใช้คำว่า “การตรวจพิจารณา” ในบริบทของการห้ามทำการ
ตรวจพิจารณาหนังสือโต้ตอบที่เป็นทางการและการสื่อสารที่เป็นทางการอื่นขององค์การระหว่างประเทศ
ซึ่งการใช้คำว่า “การตรวจพิจารณา” ตามร่างมาตรา ๕ (๔) นี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำความเข้าใจ
ให้ตรงกันว่าเป็นคำที่มีความหมายสอดคล้องกับถ้อยคำในภาษาอังกฤษ คำว่า “censorship” ซึ่งปรากฏ
ในอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสหประชาชาติ ค.ศ. ๑๙๔๖ ARTICLE 3 Section 9 ซึ่งมี
ข้อความว่า “...No censorship shall be applied to the official correspondence and other official
communications of the United Nations” ดังนั้น ในการแปลถ้อยคำในร่างพระราชบัญญัตินี้เป็น
ภาษาอังกฤษหรือในการใช้การตีความกฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรแปลถ้อยคำหรือตีความคำว่า
“การตรวจพิจารณา” ให้ตรงกับภาษาอังกฤษ คำว่า “censorship” ด้วย

๓. การที่ร่างมาตรา ๑๓ กำหนดให้บุคคลในครัวเรือนของบุคลากรของผู้จัดการประชุม
และผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐเป็นบุคคลที่อาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตาม
มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณี ก็ด้วยความจำเป็นเพื่อรองรับบุคคลบางประเภทที่
ไม่อยู่ในความหมายของคู่สมรสและบุตรของบุคลากรของผู้จัดการประชุมและผู้เข้าร่วมการประชุม
ระหว่างประเทศภาคีรัฐได้ เช่น คู่สมรสที่เป็นบุคคลเพศเดียวกัน หรือบุคคลผู้อยู่ในฐานะ “civil partner”
ของบุคลากรดังกล่าว เป็นต้น ให้เป็นผู้ที่อาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่กำหนดไว้ได้ อย่างไรก็ตาม
คำว่า “บุคคลในครัวเรือน” เป็นคำที่มีความหมายค่อนข้างกว้าง ซึ่งอาจเป็นช่องทางให้มีการอ้างว่า
ตนเป็นบุคคลในครัวเรือนเพื่อให้ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ดังนั้น ในการพิจารณาของหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเอกสิทธิ์และความคุ้มกันให้แก่บุคคลในครัวเรือนจึงควรพิจารณาอย่างระมัดระวัง
เท่าที่จำเป็นตามกรอบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

๔. ความคุ้มกันจากกระบวนการทางกฎหมายเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและปรากฏในร่างพระราชบัญญัตินี้หลายมาตรา อันเป็นการให้ความคุ้มกันแก่องค์การระหว่างประเทศ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ และการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐที่เข้ามาจัดการประชุมในประเทศไทย โดยมีการกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๔ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ว่าการพิจารณาให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันจะต้องเป็นไปเท่าที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐ ส่วนรายละเอียดของการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันในเรื่องใดและระดับใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาหรือประกาศแล้วแต่กรณี อย่างไรก็ตาม ความคุ้มกันจากกระบวนการทางกฎหมายเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาอย่างระมัดระวังและพิจารณาให้อย่างมีขอบเขต โดยในบางพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดมีความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเข้าระงับเหตุโดยทันทีด้วยการบังคับใช้กฎหมายตามหน้าที่และอำนาจของตน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อความชัดเจนในการดำเนินการ

๕. การพิจารณาให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่ผู้จัดการประชุมและผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐตามมาตรา ๑๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีกระบวนการตรวจสอบบุคคลเพื่อป้องกันไม่ให้แอบอ้างขอรับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันหรือใช้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันโดยมิชอบ

๖. ในการพิจารณาให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้จัดการประชุมและผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคีเอกชน ตามร่างมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณี สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) (สสปน.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบว่าการให้สิทธิประโยชน์นั้นเป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่การจัดการประชุมนั้น ๆ โดยสามารถกำหนดเงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์ได้ด้วย และเมื่อได้มีการออกประกาศกำหนดสิทธิประโยชน์แล้ว สสปน. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงมีหน้าที่ต้องตรวจสอบการใช้สิทธิประโยชน์ให้เป็นไปตามประกาศที่กำหนดไว้ด้วย หากเกิดกรณีที่ผู้จัดการประชุมหรือผู้เข้าร่วมการประชุมใช้สิทธิประโยชน์นอกเหนือจากที่ได้รับ หรือใช้ไปในทางมิชอบ สสปน. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการกับการกระทำนั้นตามหน้าที่และอำนาจที่มีอยู่เพื่อป้องกันการให้เป็นไปตามกฎหมายต่อไป ในการนี้ สสปน. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการหารือเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานในเรื่องนี้ให้ชัดเจนและรัดกุมต่อไป

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร้อยตำรวจเอก หญิง

(วิรฎาณา ประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ